

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: **Философски**

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	С	0	4	0	1	1	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---

Социология

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

И	3	6	1
---	---	---	---

РОМИТЕ КАТО МАЛЦИНСТВО В БЪЛГАРИЯ

Преподавател: Гл. ас. В. Димитрова

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	15
	Упражнения	15
Обща аудиторна заетост		30
	Самостоятелна работа в библиотека и с ресурси, представяне на реферат	15
	Провеждане на интервюта	15
	Презентация на самостоятелни изследователски резултати	15
Обща извънаудиторна заетост		45
ОБЩА ЗАЕТОСТ		75
Кредити аудиторна заетост		1
Кредити извънаудиторна заетост		1,5
ОБЩО ЕКСТ		2,5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Workshops. Представяне и обсъждане на реферати и доклади	30%
2.	Участие в дискусии в часовете	30%
3.	Изпит	40%

Критерии на оценяване	
За оценка „Отличен“	Активно участие в тематичните дискусии; добро познаване на проблемите на българската и европейска политика към ромите; активно участие в изработването на теоретичния модел на изследването; много добре проведени интервюта; много добър систематичен и аргументиран анализ на проведените интервюта, демонстриращ познаване и разбиране на съответните социални проблеми; коректно ползване и позоваване на релевантна литература.

За оценка „Много добър“	Редовно, но неактивно участие в тематичните дискусии; добро познаване на проблемите на българската и европейска политика към ромите; добре проведени интервюта; добър систематичен и аргументиран анализ на проведените интервюта, демонстриращ познаване и разбиране на съответните социални проблеми; коректно ползване и позоваване на релевантна литература.
За оценка „Добър“	Нередовно участие в тематичните дискусии; добро познаване на проблемите на българската и европейска политика към ромите; добре проведени интервюта; несистематичен и недостатъчно аргументиран анализ на проведените интервюта; коректно ползване и позоваване на релевантна литература.
За оценка „Среден“	Нередовно участие в тематичните дискусии; откъслечно знание за проблемите на българската и европейска политика към ромите; добре проведени интервюта; несистематичен и не аргументиран анализ на проведените интервюта.

Анотация на учебната дисциплина:

Основната цел на курса е да въведе студентите в проблематиката на конструирането на ромите като малцинство в България, от една страна, като макросоциална общност. От друга страна, да се опита да улови преживяването на това да „бъдеш“ в малцинство, чрез колективна изследователска работа на записалите се студенти.

Предварителни изисквания:

НЯМА

Очаквани резултати:

- Овладяване на знание относно историческия процес на конструирането на ромите като малцинство, както и различни актуални проблеми;
- Увеличаване на чувствителността към проблемите на ромите в България, към конструирането и преживяването на тази група;
- Подобряване на изследователските умения: работа в екип, подготовка на модел на изследване, деск ресърч (работа със специализирани бази данни), подобрени умения за провеждане на дълбочинни интервюта; подобрени умения за работа с качествени данни – обработка и интерпретация на данни от дълбочинни интервюта (включително със специализиран софтуер).

Учебно съдържание

№	Тема: Лекции	Хорариум
1	Ромите като малцинство в България: важни исторически процеси при конструирането им като малцинство в България Упражнения: Майя Грекова – „Малцинство: социално конструиране и преживяване“	4 ч.л.+4ч.упр.
2	Актуални проблеми на ромите като малцинство в България: гетоизация и глобализация Упражнение: Майя Грекова – „Ромите в София: от изолация към интеграция?“	4 ч. л.+4ч.упр.
3	Социална и жилищна политика: задълбочаване на проблемите на ромското малцинство в България Упражнение: Рат – „Държавни трансфери и бедност в Румъния“	2 ч.л. +2ч.упр.
4.	Политики на ромското малцинство в контекста на ЕС: Доклад за ромското включване Граждански доклад за изпълнението на национална стратегия за	4ч.л.+4ч.упр.

	интеграция на ромите и Плана за изпълнение на Десетилетие на ромското включване в България (2012)	
5.	Избор на изследователски проблем	1ч.л.+1ч.упр.
	Общо	30

Изпитът представлява анализ на събраните данни и представяне на доклад.

Библиография

Основна:

- Грекова, М. 2015: „Интеграционни намерения и дискриминационни резултати в българското образование (1999-2013)“. В: Стоилова, Р., К. Петкова, С. Колева (съст.) *Знанието като ценност, познанието като призвание*. Юбилеен сборник в чест на проф. Пепка Бояджиева. София: „Изток-Запад.
- Грекова, М. 2008. „Интеграция на ромите в българското общество: дела и документи (1999-2007)“. *Социологически проблеми*, Специален брой „Ромското включване: политики и научни перспективи“. (с. 103-136)
- Грекова, М. 2014. „За интеграция на българското общество по етнически признак“. В: Найденова, П., Щ. Щерионов, К. Борисова-Маринова (съст.) *Демографската ситуация и развитието на България*. Форум. София, 26-27 февруари 2014 г. София: Академично Издателство „Проф. Марин Дринов. (с. 325-334)
- Грекова, М. и др. 2008. *Ромите в София: от изолация към интеграция?* София: Изток-Запад.
- Грекова, М. 2001. *Малцинство: социално конструиране и преживяване*. София: Критика и хуманизъм.
- Грекова, М., Ц. Петкова. 2012. *Местни политики в областта на здравеопазването (насочени към интеграция на ромското население). Достъп и предоставяне на здравни услуги*. София: Институт „Отворено общество, Фондация „Здравни проблеми на малцинствата“, Асоциация „ИНТЕГРО“.
- Кючуков, Хр. 2006. Десегрегация на ромските деца в училище. София: С.Е.Г.А.
- Марушякова, Е., В. Попов. 1993. *Циганите в България*. София: Клуб'90.
- Нунев, Й. 2006. Ромите и процесът на образователна десегрегация. *Социологически проблеми*, 2008. Специален брой „Ромското включване: политики и научни перспективи“.
- Томова, И. 1995. Циганите в преходния период. София: МЦИПМКВ. 5
- Goldston, J. 2010. The Struggle for Roma Rights: Arguments that Have Worked. In: *Human Rights Quarterly*, Vol. 32, No. 2 (May 2010), pp. 311-325
- Mitchell, J. 2005. Negotiating Identity Politics: Emerging Roma Ethnogenesis in the Post Socialist States of South Eastern and Central Eastern Europe. In: *Polish Sociological Review*, No. 152 (2005), pp. 383-395
- Rat, C. 2005. Romanian Roma, State Transfers, and Poverty: A Study of Relative Disadvantage. In: *International Journal of Sociology*, Vol. 35, No. 3, Social Inequality and Social Problems in Romania (Fall, 2005), pp. 85-116
- Rechel, B. 2007. The 'Bulgarian Ethnic Model': Reality or Ideology? In: *Europe-Asia Studies*, Vol. 59, No. 7 (Nov., 2007), pp. 1201-1215
- Kohler, I. and Samuel H. Preston. 2011. Ethnic and religious differentials in Bulgarian mortality, 1993—98. In: *Population Studies*, Vol. 65, No. 1 (MARCH 2011), pp. 91-113

Допълнителна:

- Георгиев, Ж., И. Томова, М. Грекова, К. Кънев. 1992. *Етнокултурната ситуация в България*. София: МЦИПМКВ.
- Грекова, М. 2007. „Етнически предразсъдъци и дискриминация: от сегрегация към „образователна интеграция“ на деца с ромски произход в България“. В: *Иновативна социология*. Г. Димитров (съст.). София: Университетско издателство „Св. Кл. Охридски“.
- Грекова, М. 2007. „Идентифициране на критичните за образователната десегрегация проблеми“. *Стратегии на образователната и научната политика*, бр. 2. (с. 153-171)
- Ромската жена и домашното насилие*. 2003. София: Фондация „Утре“.
- Destroying Ethnic Identity: The Gypsies of Bulgaria*. A Helsinki Watch Report. 1991. New York.

Дата: 06.01.2017

Съставил: гл. ас. В. Димитрова